

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Modern Economics

Електронне наукове фахове видання з економічних наук

Виходить 6 разів на рік

№ 5 (2017)

Миколаїв
2017

Засновник: Миколаївський національний аграрний університет.

Головний редактор: ЧЕРВЕН І. І. – д-р екон. наук, професор.

Заступник головного редактора: СІРЕНКО Н. М. – д-р екон. наук, професор.

Відповідальний секретар: ПОЛТОРАК А. С. – канд. екон. наук.

Члени редакційної колегії:

НОВІКОВ О. Є. – д-р екон. наук, доцент; ПОТРИВАЄВА Н. В. – д-р екон. наук, професор; ВИШНЕВСЬКА О. М. – д-р екон. наук, професор; БАНЄВА І. О. – д-р екон. наук, професор; БАРАНОВА В. Г. – д-р екон. наук, професор; ГАВРИШ В. І. – д-р екон. наук, професор; ГАРКУША О. М. – д-р екон. наук, професор; ГОНЧАРЕНКО І. В. – д-р екон. наук, професор; ГУДЗИНСЬКИЙ О. Д. – д-р екон. наук, професор; ДУБІНІНА М. В. – д-р екон. наук, доцент; ЄРМАКОВ О. Ю. – д-р екон. наук, професор; ІРТИЩЕВА І. О. – д-р екон. наук, професор; КІЩАК І. Т. – д-р екон. наук, професор; КОТИКОВА О. І. – д-р екон. наук, професор; КЛЮЧНИК А. В. – д-р екон. наук, професор; КСЬОНЖИК І. В. – д-р екон. наук, доцент; ПОГРІЩУК Б. В. – д-р екон. наук, професор; САХАЦЬКИЙ М. П. – д-р екон. наук, професор; УШКАРЕНКО Ю. В. – д-р екон. наук, професор; ШЕБАНІНА О. В. – д-р екон. наук, професор; ЯЦЕНКО В. М. – д-р екон. наук, професор; БАБЕНКО М. Д. – канд. екон. наук, доцент; БАРИШЕВСЬКА І. В. – канд. екон. наук, доцент; БУРКОВСЬКА А. В. – канд. екон. наук, доцент; ВОЛОСЮК Ю. В. – канд. техн. наук, доцент; КЛОЧАН В. П. – канд. екон. наук, доцент; КОЗАЧЕНКО Л. А. – канд. екон. наук, доцент; КУЗЬОМА В. В. – канд. екон. наук, доцент; ЛУНКІНА Т. І. – канд. екон. наук, доцент; МЕЛЬНИК О. І. – канд. екон. наук; СІРЦЕВА С. В. – канд. екон. наук; ЧЕБАН Ю. Ю. – канд. екон. наук, доцент; ШИШПАНОВА Н. О. – канд. екон. наук; АСТАФ'ЄВА В. О. – канд. екон. наук, доцент (Республіка Білорусь); Джулія Олбрайт – PhD, професор (США).

Електронне наукове видання «Modern Economics» входить до списку електронних періодичних видань, що включаються до Переліку наукових **фахових** видань України (галузь: економічні науки), в яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук (наказ Міністерства освіти і науки України від 24.10.2017 р. № 1413).

У 2017 році Міжнародний Центр періодичних видань (ISSN International Centre, Париж) включив Електронне наукове видання «Modern Economics» до міжнародного реєстру періодичних засобів масової інформації і надав йому числовий код міжнародної ідентифікації: **ISSN 2521-6392** (Online).

Рекомендовано до поширення в мережі Інтернет вченою радою Миколаївського національного аграрного університету (протокол № 2 від 24 жовтня 2017 р.).

Виходить 6 разів на рік.

Посилання на видання обов'язкові.

Точка зору редакційної колегії не завжди збігається з позицією авторів.

Адреса редакції: 54020, Миколаїв, вул. Георгія Гонгадзе, 9,

Миколаївський національний аграрний університет

тел. 0 (512) 58-03-25

<https://modecon.mnau.edu.ua>

e-mail: modecon@mnau.edu.ua

УДК 332.1:338.341.1

Сус Т. Й., докторант, кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів, Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника, м. Івано-Франківськ, Україна

РОЛЬ ФІНАНСОВОГО МЕХАНІЗМУ В ІННОВАЦІЙНОМУ РОЗВИТКУ АГРАРНОЇ СФЕРИ

Розглянуто сутність фінансового механізму інноваційного розвитку аграрного сектору в Україні. Зазначено, що фінансовий механізм інноваційного розвитку аграрної сфери є елементом раціонально побудованої системи управління та способом впровадження національної інноваційної і фінансової політики щодо формування та використання фінансових ресурсів всіма учасниками інноваційного ланцюга від виникнення ідеї до впровадження інноваційного продукту та забезпечення реалізації стратегії інноваційного розвитку на принципах ефективного фінансового забезпечення даного процесу.

Узагальнення існуючих методологічних підходів до формування і використання фінансового механізму у вітчизняній науці, дозволило визначити, що управління фінансами, які направляються на інноваційний розвиток можна здійснювати на основі процесного та системного підходів. Суттєвим аспектом для аграрної сфери є сталий розвиток без різких коливань з мінімізацією негативного впливу природно-кліматичних умов. Запропоновано розглядати інноваційний розвиток та його фінансування, враховуючи необхідність забезпечення охорони навколишнього природного середовища та боротьби зі зміною клімату. Розглянуто основні аспекти фінансового механізму при формуванні і реалізації стратегії інноваційного розвитку аграрного сектору. Визначено головні напрями державної фінансової політики інноваційного розвитку на сучасному етапі. Окреслено принципи побудови фінансового механізму інноваційного розвитку аграрної сфери.

Ключові слова: аграрна сфера, інновації, фінансовий механізм, інноваційний розвиток, фінансове забезпечення.

Сус Т.Й., докторант, кандидат экономических наук, доцент кафедры финансов, Прикарпатский национальный университет им. В. Стефанька, г. Ивано-Франковск, Украина

РОЛЬ ФИНАНСОВОГО МЕХАНИЗМА В ИННОВАЦИОННОМ РАЗВИТИИ АГРАРНОЙ СФЕРЫ

Рассмотрена сущность финансового механизма инновационного развития аграрного сектора в Украине. Отмечено, что финансовый механизм инновационного развития аграрной сферы является элементом рационально построенной системы управления и способом внедрения национальной инновационной и финансовой политики относительно формирования и использования финансовых ресурсов всеми участниками инновационной цепи от возникновения идеи до внедрения инновационного продукта и обеспечения реализации стратегии инновационного развития, которая базируется на принципах эффективного финансового обеспечения данного процесса. Обобщение существующих методологических подходов к формированию и использованию финансового механизма в отечественной науке, позволило определить, что управление финансами, которые направляются на инновационное развитие можно осуществлять при помощи процессного и системного

подходов. Предложено рассматривать инновационное развитие и его финансирование, учитывая необходимость обеспечения охраны окружающей среды и борьбы с изменением климата.

Рассмотрены основные аспекты финансового механизма при формировании и реализации стратегии инновационного развития аграрного сектора. Определены главные направления государственной финансовой политики инновационного развития на современном этапе. Определены принципы построения финансового механизма инновационного развития аграрной сферы.

Ключевые слова: аграрная сфера, инновации, финансовый механизм, инновационное развитие, финансовое обеспечение.

Sus Taras, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor of the Department of Finance, the Vasyl Stefanyk Precarpathian national university, Ivano-Frankivsk, Ukraine

THE ROLE OF FINANCIAL MECHANISM IN INNOVATIVE DEVELOPMENT OF AGRICULTURAL SPHERE

The paper deals with the essence of the financial mechanism of innovative development of agrarian sector in Ukraine. It is noted that the financial mechanism of innovative development in the agrarian sector is an element of a rationally built management system and a way of introducing national innovation and financial policy in relation to the formation and use of financial resources by all participants in the innovation chain from the emergence of an idea to introduce an innovative product and ensuring the implementation of the strategy of innovation development on the principles of effective financial provision of this process.

Generalization of existing methodological approaches to the formation and use of a financial mechanism in domestic science has made it possible to determine that financial management that is directed towards innovative development can be done on the basis of process and system approaches. A significant aspect for the agrarian sector is sustainable development without sharp fluctuations, minimizing the negative impact of natural and climatic conditions. The paper proposes to consider innovative development and its financing taking into account the necessity of ensuring the protection of the environment and combating climate change. The article deals with the main aspects of the financial mechanism in the formation and implementation of the strategy of innovative development in the agrarian sector. The main directions of the state financial policy of innovation development at the present stage are determined. The article outlines the main principles of constructing a financial mechanism for innovative development in the agrarian sphere.

Keywords: agrarian sphere, innovations, financial mechanism, innovation development, financial security.

JEL Classification: G 38; H 50; O 13; Q 14

Постановка проблеми. Ринкові перетворення в аграрній сфері зумовлюють необхідність переосмислення економічної сутності та значення фінансових ресурсів в інноваційному розвитку. Фінансове забезпечення інноваційних процесів потребує зваженого підходу до застосування різноманітних фінансових інструментів, комплексного та ефективного їх

використання, тобто створення фінансового механізму динамічного розвитку інноваційних процесів починаючи від ідеї, наукового відкриття до впровадження інновацій.

Кожному технологічному укладу, який тісно пов'язаний з проривними інноваціями відповідає адекватний механізм його реалізації, зокрема і фінансовий. Важливим

аспектом є трансфер технологій, особливо ІТ-індустрії та їх вплив на інноваційний розвиток аграрної сфери. На сьогоднішній день в розвинутих країнах в аграрній сфері впровадження ІТ технологій дозволяє вийти на якісно новий рівень розвитку, зокрема це стосується впровадження системи *GPRS*, системи моніторингу за станом посівів та родючістю ґрунту і ін. Кардинальні зміни і відповідно можливості відкриває мережа Internet, зокрема слід відмітити *WEB-banking*, систему електронного документообороту та подачі звітності, кредитування і пошуку грантів. Дані аспекти вносять суттєві корективи в формування фінансового механізму інноваційного розвитку.

Розвиток аграрного виробництва відбувається в умовах дії внутрішніх та зовнішніх чинників, які вимагають нового підходу до розробки фінансового механізму інноваційного розвитку. Після проведення критичного аналізу ринкових перетворень та сучасного стану економіки необхідні радикальні реформи, які базуються на ефективному використанні фінансових ресурсів та принципах інноваційності і прагматичності. Українські чорноземи та дешева робоча сила перестають бути конкурентною перевагою аграрного сектору України. Сучасні вимоги агровиробництва та споживачів продукції потребують значних фінансових ресурсів для продукування та впровадження інновацій, трансферу технологій. Багатогранність аграрного виробництва, його специфічність, зумовлюють необхідність постійного вдосконалення фінансового механізму та пошуку нових інноваційних інструментів його використання та вдосконалення.

Аналіз останніх досліджень та публікацій.

Проблемам формування та реалізації фінансового механізму інноваційного розвитку аграрного виробництва присвячені наукові дослідження як вітчизняних так і зарубіжних учених. Обґрунтування сучасних аспектів формування фінансового механізму інноваційного розвитку аграрної сфери національної економіки присвячені

дослідження Г. Андрощука, В. Базилевича, О. Крисального, С. Кропельницької, М. Маліка, Ю. Лупенка, В. Опаріна, О. Шпикуляка і ін. [1-6].

Опарін В. розглядає сутність поняття «фінансовий механізм з позицій соціально-економічного розвитку і зазначає, що фінансовий механізм-це сукупність фінансових методів і форм, інструментів та важелів впливу на соціально-економічний розвиток суспільства [6].

Фінансовий механізм з позиції використання фондів фінансових ресурсів розглядає В. Базилевич і дає наступне визначення: «Фінансовий механізм – це сукупність економіко-організаційних та правових форм і методів управління фінансовою діяльністю держави у процесі створення й використання фондів фінансових ресурсів з метою забезпечення різноманітних потреб державних структур, господарських суб'єктів і населення» [2].

Даний підхід вказує на розгляд фінансового механізму на макрорівні та акцентується увага на пріоритетній ролі держави, в той же час ігнорується вплив регіонів та суб'єктів господарювання на його формування та реалізацію.

Ряд науковців розглядає фінансовий механізм суб'єкта підприємницької діяльності як фінансове забезпечення (самофінансування, формування акціонерного капіталу, кредитування та безповоротне фінансування), фінансове регулювання (здійснюване шляхом оподаткування, внесків, позичок, субсидій), реалізація якого відбувається за рахунок використання фінансових інструментів та фінансових індикаторів [7-10].

Таке трактування не враховує впливу зовнішнього середовища та інших учасників економічних процесів, зокрема інституційного, інформаційного, нормативно-правового забезпечення.

Погоджуємося з думкою С. Кропельницької, яка пропонує розглядати фінансовий механізм з позиції дотримання принципів, притаманних функціонуванню

ринкової економіки, яка ґрунтується на «економічному базисі приватної власності зі збереженням значного сектору державної власності, повинен забезпечувати таке поєднання факторів виробництва, його регуляторів, які реалізують приватновласницькі та суспільні інтереси усіх учасників шляхом еквівалентного обміну кінцевого продукту» [4, с. 9].

Формулювання цілей дослідження. Мета статті – розглянути основні аспекти та підходи до формування фінансового механізму інноваційного розвитку аграрної сфери, виходячи з сучасних економічних реалій та досвіду розвинутих країн.

Виклад основного матеріалу дослідження. Фінансовий механізм забезпечення інноваційного розвитку аграрної сфери доцільно розглядати як систему елементів організації, залучення, нагромадження, генерування, використання фінансових ресурсів та економічних важелів і інструментів, комплексне поєднання яких дозволяє досягнути запланованих результатів впровадження інновацій та випуску інноваційної продукції за умов збереження навколишнього природного середовища.

У науковому середовищі досить розповсюдженою думкою є розгляд фінансового механізму з позиції управління фінансами, тобто фінансового менеджменту. Такий підхід базується на розумінні менеджменту, який представляють як систему управління, що націлена на досягнення визначеної мети функціонування та використання наявних ресурсів діяльності [7].

Використовуючи різні елементи фінансового механізму, органи управління прагнуть забезпечити реалізацію фінансової політики інноваційного розвитку, шляхом досягнення стратегічних, тактичних і оперативних цілей.

Фінансовий механізм інноваційного розвитку аграрної сфери є елементом раціонально побудованої системи управління та способом впровадження національної інноваційної та фінансової політики, щодо формування та використання фінансових

ресурсів всіма учасниками інноваційного ланцюга від виникнення ідеї до впровадження інноваційного продукту та забезпечення реалізації стратегії інноваційного розвитку на принципах ефективного фінансового забезпечення даного процесу. Виходячи з вищесказаного фінансовий механізм представляє собою використання фінансових методів та важелів впливу на забезпечення алгоритму фінансування об'єктів інноваційного ланцюга, що вимагає їх адаптивного застосування відповідно до конкретних економічних проблем, стадій інноваційного процесу, що потребують регулювання, та фінансового забезпечення інноваційної діяльності у межах напряму стратегічного інноваційного розвитку.

Узагальнення існуючих методологічних підходів до формування і використання фінансового механізму у вітчизняній науці, дозволило визначити, що управління фінансами, які направляються на інноваційний розвиток можна здійснювати на основі процесного та системного підходів. Процесний підхід передбачає використання сукупності форм, методів, прийомів управління грошовими потоками, які пов'язані з інноваційним розвитком. Системний підхід-це частина загальної системи управління, основним завданням якої є реалізація управлінського впливу на формування грошових потоків з метою підвищення ефективності інноваційного розвитку на мікро-, мезо- та макрорівні. Найбільш прийнятним є системний підхід, який більшою мірою відповідає принципам ринкової економіки. Впровадження даного підходу управління грошовими потоками на всіх фазах їх формування вимагає визначення структури системи (окремих елементів та їх функцій), комунікації (інформаційних зв'язків), функціональності (фінансування інноваційного процесу).

Виходячи з процесного підходу під фінансовим механізмом інноваційного розвитку аграрної сфери ми вбачаємо формування та функціонування фінансових

відносин учасників інноваційного процесу. Матеріальним відображенням фінансових відносин є грошові потоки, організація яких відбувається на основі законодавчих актів, принципів проектного фінансування, контрактів, грантів. На підставі даного підходу ми розглядаємо фінансовий механізм з позиції організації фінансових відносин з метою функціонування інноваційного процесу серед його учасників. Такий підхід до визначення фінансового механізму відображає внутрішню організацію функціонування фінансів учасників інноваційного процесу.

Фінансовий механізм відповідно до системного підходу визначається як сукупність методів і форм, інструментів, прийомів і важелів впливу на інноваційний розвиток аграрної сфери. Цей підхід відображає зовнішню дію функціонування фінансів учасників інноваційного процесу, характеризує фінанси як вирішальний чинник впливу управління на інноваційний процес з боку зацікавлених сторін. Завдяки такому аспекту дослідження фінансового механізму з'являється можливість чітко визначити його складові та структуру.

Розгляд фінансового механізму з позиції процесного підходу дозволяє розглядати лише внутрішнє управління фінансами, яке здійснюють учасники інноваційного процесу, або окреме агропідприємство з метою покращити свою конкурентоздатність та економіко-екологічну ефективність виробництва. В той же час такий підхід не враховує впливу зовнішнього середовища на інноваційний розвиток та взаємовплив учасників інноваційного процесу, в першу чергу маємо на увазі державне регулювання інноваційної діяльності.

Системний підхід не враховує взаємодії підсистем та блоків, специфіки взаємовідносин між учасниками інноваційного процесу, розмежування сфери функціонування та цілеспрямованої дії фінансового механізму. Слід відмітити, що більшість економістів, зокрема В. І. Аранчій, С. Я. Огородник, В. Д. Базилевич,

В. М. Опарін розглядають фінансовий механізм з позиції фінансів держави [11, 12].

Фінансовий механізм через призму фінансової політики розглядає О. М. Ковалюк, що є цілком логічним і підкреслює пріоритетну роль державних фінансів в інноваційному розвитку підприємств. Автор пропонує розглядати фінансовий механізм як систему фінансових форм, методів, важелів та інструментів, які використовують у фінансовій діяльності держави і підприємств за відповідного нормативного, правового та інформаційного забезпечення, а також за відповідної фінансової політики на мікро- і макрорівні [13, с.54]. На нашу думку в даному визначенні автор ігнорує мезорівень, тобто регіональну фінансову політику, яка повинна враховувати регіональну специфіку інноваційного розвитку агросфери та є додатковим джерелом фінансового забезпечення інноваційних підприємств.

Поддєрьогін А. М. акцентує увагу на ефективності фінансового механізму, ключовим аспектом, якого є оптимізація впливу фінансів на кінцеві результати діяльності підприємства [14, с. 15]. Однак в даному визначенні не враховано специфіку аграрних підприємств, результати діяльності яких залежать також від природно-кліматичних умов, кон'юнктури на внутрішньому та зовнішньому ринках продовольства, можливостях держави стимулювати інноваційний розвиток агросфери.

Для аграрної сфери найбільш оптимальним, на нашу думку, є сталий розвиток без різких коливань з мінімізацією негативного впливу природно-кліматичних умов. Вбачаємо інноваційний розвиток та його фінансування саме з цих позицій поряд з забезпеченням охорони навколишнього природного середовища та боротьби зі зміною клімату.

Погоджуємося з твердженням О. Р. Жидяк, що фінансове забезпечення еволюції аграрної сфери можливе на основі дієвого фінансового інноваційного механізму. При

правильному використанні фінансових інструментів такого механізму, стає можливим отримати відповідні результати розвитку сільськогосподарського виробництва, що дозволяє сформувавши взаємозв'язок внутрішнього та зовнішнього фінансування господарюючих суб'єктів на основі фінансової політики [15, с. 105].

Дослідження сутності фінансового механізму інноваційного розвитку аграрної сфери дозволило виділити сукупність інституціональної, інструментальної, методичної, організаційної і нормативно-правової компоненти, які визначають власні форми і способи організації та стимулювання інноваційної діяльності в аграрній сфері, а також сприяння розвитку та поширення інновацій шляхом стимулювання інноваційної активності суб'єктів господарювання на всіх етапах формування агроінновацій. Не менш важливим є розвиток потенціалу суб'єктів господарювання (інноваційного, технологічного, кадрового, наукового, фінансового і ін.), підвищення інвестиційної привабливості аграрної сфери.

Аналіз функціонування фінансового механізму інноваційного розвитку як складової фінансової політики в аграрній сфері, зумовлює необхідність врахування специфіки здійснення агровиробництва.

У відповідності до стратегії інноваційного розвитку аграрної сфери формування фінансового механізму повинно здійснюватись по наступних напрямках:

– створення системи нормативно-правового та фінансового регулювання сприяння інноваційній діяльності;

– управління розвитком інноваційної діяльності в АПК на національному і регіональному рівні та його фінансування, що базується на програмно-цільовому підході;

– розвиток державно-приватного партнерства та створення фінансових кластерів для фінансування інноваційних проектів;

– державне фінансування створення інфраструктури інноваційного розвитку аграрної сфери;

– створення фонду інноваційного розвитку АПК;

– стимулювання розвитку венчурних фондів;

– створення режиму найбільшого сприяння для інвестицій в інноваційний розвиток аграрної сфери.

Ефективним елементом фінансового механізму розвитку і стимулювання інноваційної діяльності в сільському господарстві повинна бути активна участь держави та приватного капіталу в формі державно-приватного партнерства, що дозволить використовувати механізми стимулювання участі приватного бізнесу в розвитку інноваційних процесів в аграрній сфері, об'єднати ресурси, розподілити прибутки і ризики, сформувавши конкурентне середовище та сприяти більш ефективному використанню бюджетних коштів.

З огляду на домінуючу роль держави у фінансуванні галузевої науки, фінансовому забезпеченні і регулюванні інноваційного розвитку аграрної сфери, головними напрямами державної фінансової політики інноваційного розвитку на сучасному етапі повинні бути:

– визначення основних напрямів пріоритетного фінансування з метою забезпечення інноваційного прориву, виходячи з комплексного аналізу та запозичення досвіду високотехнологічних в аграрній сфері країн, наукових доробок вітчизняних науковців;

– забезпечення сприятливих умов для технологічної модернізації підприємств сільськогосподарського машинобудування, створення пільгових умов для залучення іноземних інвестицій в такі підприємства та будівництва нових, купівля ліцензій, патентів на право випуску сучасної сільськогосподарської техніки;

– фінансування створення науково-виробничих комплексів, спрямованих на генерацію наукових знань, впровадження їх у

виробництва та формування ринку науково-емної продукції для аграрної сфери;

- фінансування підготовки інженерних кадрів за рубежом за кошти держави для подальшого трансферу набутих знань в центрах підвищення кваліфікації в регіонах;
- розробка та фінансування індикативних планів інноваційного розвитку аграрної сфери на базі програмно-цільового підходу;
- підвищення фінансової самостійності регіонів у розвитку інноваційних процесів в аграрному секторі, фінансове стимулювання держави задля зацікавленості регіонів сприяти інноваційному розвитку агропідприємств.

Слід відзначити, що фінансовий механізм інноваційного розвитку аграрної сфери тісно пов'язаний з соціально-економічним розвитком держави, світовими тенденціями розвитку сільського господарства, аграрних ринків і формується враховуючи законодавчі, організаційно-управлінські, протекціоністські заходи та стратегічні пріоритети України.

Фінансовий механізм повинен бути побудований на наступних принципах:

- інноваційної орієнтації фінансування – його прив'язка до завдань швидкого і ефективного впровадження науково-технічних, інноваційних розробок в аграрну сферу;
- обґрунтування та юридичної захищеності джерел фінансування;
- диверсифікації фінансових ресурсів;
- розширеності і комплексності фінансування – можливості максимального охоплення широкого кола технічних, технологічних, селекційних, плеєнних новинок і напрямів їх використання;

– адаптивності та гнучкості системи фінансування, оперативного реагування на зміни.

Фінансовий механізм інноваційного розвитку аграрної сфери повинен бути:

- раціональним для використання;
- ефективним та результативним;
- оптимальним для впровадження;
- прозорим та зрозумілим для всіх учасників інноваційного процесу.

Дослідження сутності фінансового механізму інноваційного розвитку аграрної сфери дозволило нам конкретизувати дану дефініцію: «Фінансовий механізм-це сукупність методів, форм і інструментів реалізації фінансової політики шляхом фінансового впливу на всіх учасників інноваційного ланцюга з метою ефективного і прискореного інноваційного розвитку аграрної сфери за умов збереження навколишнього природного середовища.

Висновки. На основі узагальнення результатів дослідження щодо сутності фінансового механізму в формуванні інноваційної моделі, можна стверджувати, що фінансовий механізм є інструментом реалізації фінансової політики і його мета полягає у фінансуванні інноваційного розвитку аграрної сфери з встановленням певних пропорцій та пріоритетів фінансування всіх учасників інноваційного ланцюга або етапів реалізації інноваційного проекту за допомогою фінансових інструментів, що забезпечують контроль і ефективно використання фінансових ресурсів.

Література:

1. Андрощук Г. О. Економічний механізм стимулювання інновацій / Г. О. Андрощук // Проблеми науки. – 2000. – №1. – С.24-30.
2. Базилевич В. Метафізика економіки : моногр. / В. Базилевич, В. Ільїн. – К. : Знання-Прес, 2007. – 718 с.
3. Крисальний О. В. Організаційно-економічні особливості інноваційної діяльності / О. В. Крисальний // Економіка АПК. – 2005. – №8. – С.10-13.
4. Кропельницька С. О. Фінансово-економічні засади формування та функціонування нових виробничих систем (кластерів) : автореф. дис... канд. екон. наук: 08.04.01 / Тернопільський державний економічний університет. – Тернопіль, 2006. – 23 с.

5. Інноваційне забезпечення розвитку сільського господарства України: проблеми та перспективи / Ю. О. Лупенко, М. Й. Малік, О. Г. Шпикуляк [та ін.]. – К. : ННЦ ІАЕ, 2014. – 516 с.
6. Опарін В. М. Фінансові ресурси: проблеми визначення та розміщення / В. М. Опарін // Вісник НБУ. – 2000. – №5. – С.10-17.
7. Кірейцев Г. Г. Фінансовий менеджмент / Г. Г. Кірейцев. – Житомир, ЖІТІ, 2001. – 440 с.
8. Mensch G. Changing Capital Values and the Prosperity to Innovate / G. Mensch, C. Continho, K. Kaasch // Futures, 1981. – №4. – P. 28.
9. Непочатенко О. О. Сучасні методи кредитування сільськогосподарських підприємств / О. О. Непочатенко, Н. В. Бондаренко, О. Г. Бондаренко // Економіка АПК. – 2012. – №5. – С. 69–74.
10. Олійник О. Аналіз ринку кредитних послуг / О. Олійник // Агробізнес сьогодні. – 2011. – №18(217). – С. 50-52.
11. Базилевич В. Д. Державні фінанси : навч. посіб. / В. Д. Базилевич, Л. О. Баластрик ; за заг. ред. В. Д. Базилевича. – К. : Агі, 2004. – 363 с.
12. Опарін В. М. Фінанси (загальна теорія) : навч. посіб. / В. М. Опарін. – [2-ге вид., доп. і перероб.]. – К. : КНЕУ, 2001. – 240 с.
13. Ковалюк О. М. Методологічні основи фінансового механізму / О. М. Ковалюк // Фінанси України. – 2003. – № 4. – С. 54-57.
14. Фінанси підприємств : підр. / За ред. Поддєрьогіна А. М. – К. : КНЕУ, 2004. – 546 с.
15. Жидяк О. Р. Фінансовий інноваційний механізм розвитку аграрного сектору економіки України : дис. докт. екон наук (08.00.08) / О. Р. Жидяк. – Київ, 2016. – 416 с.

References:

1. Androshchuk, H. O. (2000), "Economic mechanism for stimulating innovation", *Problems of science*, vol. 1, pp. 24-30.
2. Bazylevych, V. and Ilin, V. (2007), *Metafizyka ekonomiky* [Metaphysics of the economy], Kiev, Ukraine.
3. Krysalnyi, O. V. (2005), "Organizational and economic features of innovation activity", *Ekonomika APK*, vol. 8, pp.10-13.
4. Kropelnytska, S. O. (2006), "Financial and economic principles of formation and functioning of new production systems (clusters)", Abstract of Ph.D. dissertation, Money and credit, Ternopil National Economic University, Ternopil, Ukraine.
5. Lupenko, Yu. O., Malik, M. Y. and Shpykuliak, O. H. (2014), *Innovatsiine zabezpechennia rozvytku silskoho hospodarstva Ukrainy: problemy ta perspektyvy* [Innovative support for the development of agriculture in Ukraine: problems and perspectives], Kiev, Ukraine.
6. Oparin, V. M. (2000), "Financial Resources: Identification and Deployment Issues", *Visnyk NBU*, vol. 5, pp. 10-17.
7. Kireitsev, H. H. (2001), *Finansovyi menedzhment* [Financial Management], Zhitomir, Ukraine.
8. Mensch, G. Continho, C. and Kaasch, K. Changing (1981), Capital Values and the Prosperity to Innovate, *Futures*, vol. 4, p. 28.
9. Nepochatenko, O. O. Bondarenko, N. V. and Bondarenko, O. H. (2012) "Suaccount methods of lending to agricultural enterprises", *Ekonomika APK*, vol. 5, pp.69-74.
10. Oliinyk, O. (2011), "Analysis of the market of credit services", *Agrobusiness today*, vol. 18 (217), pp. 50-52.
11. Bazylevych, V. D. and Balastryk, L. O. (2004), *Derzhavni finansy* [State finance], Kiev, Ukraine.
12. Oparin, V. M. (2001), *Finansy (zahalna teoriia)* [Finance (general theory)], Kiev, Ukraine.
13. Kovaliuk, O. M. (2003), "Methodological foundations of the financial mechanism", *Finansy Ukrainy*, vol. 4, pp. 54-57.
14. Poddierohin, A. M. (2004), *Finansy pidpriemstv* [Finances of enterprises], Kiev, Ukraine.
15. Zhydiak, O. R. (2016), "Financial Innovation Mechanism for the Agrarian Sector Development of the Ukrainian Economy", Abstract of Ph.D. dissertation, Money and credit, Academy of Financial Management, Kiev, Ukraine.

З М І С Т

Баришевська І. В., Камашев А. В. БАНКІВСЬКА СИСТЕМА УКРАЇНИ: РЕАЛІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	6
Волосович С. В., Василенко А. В. КРАУДФАНДІНГ ЯК ІННОВАЦІЙНИЙ МЕТОД ФІНАНСУВАННЯ ПРОЕКТІВ	13
Головко М. Й. ОЦІНКА СТРУКТУРИ ТА ДИНАМІКИ ПОДАТКОВИХ НАДХОДЖЕНЬ ДО ЗВЕДЕНОГО БЮДЖЕТУ УКРАЇНИ	20
Ковальчук І. С. АНАЛІЗ РІВНЯ ОПОДАТКУВАННЯ СУБ'ЄКТІВ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ	29
Ковтуненко К. В., Нестеренко О.В. СТРАТЕГІЯ ВИБОРУ АЛЬТЕРНАТИВНОГО ДЖЕРЕЛА ФІНАНСУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	36
Лазарєва О. В. НОВІТНЯ ТРАЕКТОРІЯ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ В КОНТЕКСТІ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ	50
Літвак А. В., Шишпанова Н. О. ФОРМУВАННЯ ДОХОДІВ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ В УМОВАХ ФІНАНСОВОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ	58
Манькута А. І., Лисенко С. В. ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ОРГАНІЗАЦІЇ КРЕДИТНОЇ ПОЛІТИКИ В БАНКУ	67
Мотчаний В. І. ТЕНДЕНЦІЇ ФІНАНСУВАННЯ ВИДАТКІВ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ УКРАЇНИ	73
Полторак А. С. ФІНАНСОВИЙ МЕХАНІЗМ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ ПРОМИСЛОВИМ ПІДПРИЄМСТВОМ	81
Прокопенко Н. С., Коваленко О. В. СТРУКТУРНО-ФУНКЦІОНАЛЬНА ДІАГНОСТИКА РІВНЯ ЕФЕКТИВНОСТІ РОЗВИТКУ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ РИНКОВИХ ІННОВАЦІЙ У КОНТЕКСТІ МАРКЕТИНГОВОЇ СТРАТЕГІЇ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ АВІАЦІЙНОЇ ГАЛУЗІ ...	89

Сардак С. Е., Самойленко А. А. ОСОБЕННОСТИ ФОРМИРОВАНИЯ РЕГИОНАЛЬНОЙ ПОЛИТИКИ РЕГУЛИРОВАНИЯ МЕЖДУНАРОДНОЙ МИГРАЦИИ	101
Сирцева С. В., Чебан Ю. Ю. МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ЩОДО ПРОВЕДЕННЯ АУДИТУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ У СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ	111
Сус Т. Й. РОЛЬ ФІНАНСОВОГО МЕХАНІЗМУ В ІННОВАЦІЙНОМУ РОЗВИТКУ АГРАРНОЇ СФЕРИ	122
Христенко О. А., Лапін В. О. ОСОБЛИВОСТІ НАПОВНЕННЯ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ	130
Шишпанова Н. О., Шкарлет Т. В. СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ПОКАЗНИКІВ ОЦІНКИ ФІНАНСОВОЇ НАДІЙНОСТІ СТРАХОВИХ КОМПАНІЙ	140